Последваща оценка на Общински план за развитие на Община Бобов дол за периода 2014-2020 г.

Възложител: Община Бобов дол
Изпълнител: Регионплан ЕООД
Октомври 2021г.

Последваща оценка на Общински план за развитие на Община Бобов дол за периода 2014-2020 г.

Документ			Преглед/Одобрение	
Версия	**Дата**	**Статус**	**Дата**	**Статус**
1.1	18.10.2021 г.	Окончателен		Одобрен

КОНТАКТИ

Изпълнител: Регионплан ЕООД
Законен представител: д-р Косьо Стойчев
Адрес: гр. София, бул. Акад. Стефан Младенов № 88
www.regioplan.biz

СПИСЪК НА ЕКСПЕРТЕН ЕКИП НА ИЗПЪЛНИТЕЛЯ

КЛЮЧОВИ ЕКСПЕРТИ	
доц. д-р Косьо Стойчев	Ръководител на експертния екип
д-р Веселина Господинова	Експерт „Стратегическо планиране и оценки”
гл. ас. д-р Миглена Клисарова	Експерт „Планиране на териториални системи”

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ 4

I. НОРМАТИВНО ОСНОВАНИЕ И ЦЕЛИ НА ПОСЛЕДВАЩАТА ОЦЕНКА 5

1. Нормативно основание за разработване на последващата оценка 5
2. Цели на последващата оценка 7

II. МЕТОДИКА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПОСЛЕДВАЩАТА ОЦЕНКА 9

1. Използвани методи 9
2. Източници на данни и информация 9
3. Използвани критерии за последваща оценка 11

III. ПРЕГЛЕД НА ПРЕДХОДНИ ОЦЕНКИ НА ПЛАНА 13

1. Междинна оценка на ОПР на Община Бобов дол 2014-2020 г. 13

IV. ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПР НА ОБЩИНА БОБОВ ДОЛ 2014-2020 г. 16

1. Съответствие на структурата и съдържанието на ОПР със законовите изисквания 16
2. Оценка на изпълнението на целите и приоритетите на ОПР 20

2.1. Оценка на изпълнението на заложените мерки и дейности за изпълнение на ОПР 20

2.2. Оценка на изпълнението на целите на ОПР 23

V. ОЦЕНКА НА СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ОПР ЗА ПЕРИОДА 2014-2020 г. 29

1. Оценка на резултатите от изпълнението на ОПР въз основа на индикатори за наблюдение 29

1.1. Оценка на резултатите въз основа на индикаторите за резултат 30

1.2. Оценка на резултатите въз основа на индикаторите за въздействие 34

2. Оценка на резултатите от изпълнението на ОПР въз основа на изпълнени проекти/дейности 37

VI. ОЦЕНКА НА ЕФЕКТИВНОСТТА И ЕФИКАСНОСТТА НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ РЕСУРСИ 43

1. Финансова осигуреност на ОПР 43
2. Източници на финансиране на ОПР за периода 2014-2020 г. 46
3. Оценка на база на изпълнението на бюджета на Община Бобов дол за периода 2014-2020 г. 47

VII. ОСНОВНИ ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ 49

1. Основни изводи от последващата оценка 49
2. Препоръки за разработване на ПИРО на Община Бобов дол за периода 2021-2027 г. 52

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

АПК	Административно-процесуален кодекс
БВП	Брутен вътрешен продукт
ВАС	Върховен административен съд
ВиК	Водоснабдяване и канализация
ГД	Годишен доклад
ДФЗ	Държавен фон земеделие
ЕК	Европейска комисия
ЕС	Европейски съюз
ЗРР	Закон за регионално развитие
ИСУН	Информационна система за наблюдение изпълнение на проектите
ИФТ	Индикативна финансова таблица
КП	Капиталова програма
МО	Междинна оценка
МСП	Малки и средни предприятия
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
НСИ	Национален статистически институт
НСОРБ	Национално сдружение на общините в Република България
НСРР	Национална стратегия за регионално развитие
ОбС	Общински съвет
ОП	Оперативни програми
ОПДУ	Оперативна програма „Добро управление”
ОПОС	Оперативна програма „Околна среда”
ОПР	Общински план за развитие
ОПРР	Оперативна програма „Региони в растеж”
ОПРЧР	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”
ОСР	Областна стратегия за развитие
ППЗРР	Правилник за прилагане на закона за регионално развитие
ПО	Последваща оценка
ПРОПР	Програма за реализация на Общинския план за развитие
ПРСР	Програма за развитие на селските райони
РПР	Регионален план за развитие
СКФ	Структурни и кохезионен фондове
ТБО	Твърди и битови отпадъци

ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият доклад е изготвен в изпълнение на договор за услуга, сключен между Община Бобов дол и „Регионплан" ЕООД. Част от предмета на договора е „Изготвяне на Последваща оценка (ПО) на изпълнението на Общинския план за развитие на Община Бобов дол за периода 2014-2020 г." в изпълнение на чл. 34, ал. 1, и чл. 36, ал. 1. от Закона за регионалното развитие (ЗРР)[1].

Общинският план за развитие на Община Бобов дол за периода 2014.2020 г. е основополагащ документ за социално-икономическото развитие на територията на общината. Той отразява препоръките на Областната стратегия за развитие на Област Кюстендил и Регионалния план за развитие на Югозападен район за планиране за периода 2014-2020 г.

ОПР на Община Бобов дол е разработен и приет през 2014 г. съгласно изискванията на Закона за регионалното развитие (ЗРР), Правилника за неговото прилагане (ППЗРР) и Методическите указания за разработване на Национална стратегия за регионално развитие на Република България (2012-2022), Регионални планове за развитие на районите от ниво 2 (2014-2020), Областни стратегии за развитие (2014-2020), Общински планове за развитие 2014-2020), одобрени със Заповед № РД-02-14-2402/22.11.2011 г. на Министъра на регионалното развитие и благоустройството.

Целта на ОПР е да формира насоки за социално-икономическото развитие на територията на общината, чрез ясно формулирана визия за развитие, поставяне на изпълними цели и приоритети за развитие. Също така, той надгражда предходния ОПР за периода 2007-2013 г.

ОПР на Община Бобов дол е актуализиран през 2018 г. на основание чл. 38, ал. 1 от ППЗРР.

[1] Обн. ДВ. бр.50 от 30 Май 2008г., изм. ДВ. бр.47 от 23 Юни 2009г., изм. ДВ. бр.82 от 16 Октомври 2009г., изм. ДВ. бр.93 от 24 Ноември 2009г., изм. и доп. ДВ. бр.82 от 26 Октомври 2012г., изм. ДВ. бр.66 от 26 Юли 2013г., доп. ДВ. бр.22 от 11 Март 2014г., изм. ДВ. бр.98 от 28 Ноември 2014г., изм. ДВ. бр.9 от 3 Февруари 2015г., доп. ДВ. бр.14 от 20 Февруари 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.15 от 23 Февруари 2016г., доп. ДВ. бр.13 от 7 Февруари 2017г., изм. ДВ. бр.58 от 18 Юли 2017г., изм. и доп. ДВ. бр.28 от 29 Март 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.21 от 13 Март 2020г.

I. НОРМАТИВНО ОСНОВАНИЕ И ЦЕЛИ НА ПОСЛЕДВАЩАТА ОЦЕНКА

1. Нормативно основание за разработване на последващата оценка

ОПР на Община Бобов дол е стратегически документ за развитие на общината за периода 2007 - 2013 г. Той е разработен на основание чл. 8 и чл. 13 от ЗРР. В изпълнение на ЗРР, ОПР подлежи на три вида оценки: **предварителна, междинна и последваща.** ОПР на Община Бобов дол 2007 – 2013 г. е бил обект на междинна оценка.

Нормативната уредба, която изисква провеждането на последваща оценка (ПО) на ОПР, произтича и се основава на ЗРР и по-специално на чл. 34, ал.1 и чл. 36, ал. 1. Тези разпоредби посочват:

- *За изпълнението на стратегическите документи за регионално и пространствено развитие по чл. 8, ал. 2 се извършва последваща оценка на въздействието не по-късно от една година след изтичането на периода на тяхното действие (чл. 34, ал. 1);*
- *Последващата оценка включва:*
  - *оценка на степента на постигане целите и устойчивостта на резултатите;*
  - *оценка на общото въздействие;*
  - *оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси;*
  - *изводи и препоръки относно провеждането на политиката за регионално и местно развитие (чл. 34, ал. 2);*
- *Оценките се извършват чрез възлагане при условията и по реда на Закона за обществените поръчки съответно от министъра на регионалното развитие и благоустройството и от кметовете на общините (чл. 36, ал. 1).*

Правилникът за прилагане на Закона за регионалното развитие[2] доизяснява изискванията на ЗРР, като свързва провеждането на последващата оценка с:

- *Кметът на общината и общинският съвет осигуряват информация и публичност на общинския план за развитие в съответствие със своите компетенции (чл. 41);*
- *Кметът на общината внася за обсъждане и одобряване от общинския съвет доклади за резултатите от междинната и последващата оценка на изпълнението на общинския план за развитие (чл. 42, ал. 1);*
- *Предмет на наблюдение е изпълнението на целите и приоритетите за регионално и местно развитие съгласно определени физически и финансови индикатори, организацията и методите на изпълнение, прилагани от органите за управление, и мерките за осигуряване на информация и публичност за резултатите от изпълнението на документите за стратегическо планиране на регионалното и местното развитие (чл. 77);*
- *Функциите на органите за наблюдение на изпълнението на документите за стратегическо планиране на регионалното развитие включват:*
    - *осигуряване на информация и данни и прилагане на система от индикатори за наблюдение по отношение на реализацията на целите и приоритетите за регионално и местно развитие;*
    - *координация на дейностите по наблюдението между централните и местните органи на изпълнителната власт, други заинтересувани органи, организации и юридически лица на основата на принципа за партньорство;*
    - *осигуряване съответствие на действията по наблюдението с условията и правилата в областта на защитата на конкуренцията, държавните помощи, обществените поръчки, опазването на околната среда и насърчаването на равните възможности и социалното включване;*

[2] Обн. ДВ. бр.80 от 12 Септември 2008г., изм. ДВ. бр.93 от 24 Ноември 2009г., изм. ДВ. бр.5 от 19 Януари 2010г., изм. ДВ. бр.97 от 8 Ноември 2013г., изм. ДВ. бр.102 от 12 Декември 2014г., изм. и доп. ДВ. бр.50 от 1 Юли 2016г., отм. ДВ. бр.70 от 7 Август 2020г.

- *обсъждане и одобряване на доклади за наблюдението на документите за стратегическо планиране на регионалното развитие;*
- *осигуряване на комуникация и взаимодействие с административните структури, участващи в процеса на изпълнение на регионалните планове за развитие и на общинските планове за развитие;*
- *разглеждане на предложения и вземане на решения за повишаване ефективността на процеса на наблюдение в случай на установяване на проблеми и пропуски;*
- *определяне и изпълнение на мерки за осигуряване на информация и публичност относно постигнатите резултати от наблюдението с цел да се гарантира прозрачност при изпълнението на документите за стратегическо планиране на регионалното и местното развитие (чл. 81);*

- *Годишните доклади за наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие осигуряват информация за изготвяне на междинната и последващата оценка на общинския план за развитие (чл. 91, ал. 6).*

2. Цели на последващата оценка

Последващата оценка на изпълнението на ОПР на Община Бобов дол 2014-2020 г. се извършва, за да се осигури независима и актуална информация за постигнатите резултати от прилагането на плана.

Главна цел на последващата оценка е да даде цялостна представа за изпълнението на Общинския план за развитие на Община Бобов дол за периода 2014-2020г. и за реализацията на неговите стратегически цели и приоритети. На тази основа може да се актуализира политиката за устойчиво интегрирано местно развитие за периода 2021 – 2027 г.

Конкретни цели на последващата оценка на изпълнението на ОПР на Община Бобов дол за периода 2014-2020 г. са:

- да се представят резултатите от изпълнението на целите и приоритетите, заложени в ОПР за периода 2014-2020 г., както и устойчивостта на постигнатите резултати;
- да се види доколко, след предприетите мерки в резултат на междинната оценка, заложените цели и приоритети са изпълнени и е достигнато очакваното развитие;
- да се извърши оценка на ефективността и ефикасността на използваните за периода финансови ресурси за постигане на целите на ОПР на Община Бобов дол, в т.ч. използване на възможностите за финансиране от националния бюджет и Оперативните програми (ОП) и управление на собствените финансови ресурси (бюджет на общината);
- да се осигури на управлението механизъм за контрол чрез информация за резултатите и разходите за тяхното постигане;
- да се подпомогнат управленските органи да преценят въздействието от изпълнението на плана и да подобрят процеса на планиране за следващия период, като отчетат както постигнатия напредък, така и негативните ефекти;
- да се изведат препоръки за разработване на ПИРО на Община Бобов дол за периода 2021 – 2027 г.;
- да се осигури необходимата публичност на резултатите от последващата оценка.

II. МЕТОДИКА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПОСЛЕДВАЩАТА ОЦЕНКА

1. Използвани методи

При избора на методи за осъществяването на оценката са използвани Насоките на Европейската комисия, описани в „*The resource for the evaluation of Socio-Economic Development (EVALSED) , September 2013".*

Екипът използва две основни групи методи за оценка:

А. Методи за набиране и документиране на информация:

- Проучване на документи, свързани с прилагането на процеса на оценката;
- Метод на статистическата групировка за групиране и подготовка за анализ на финансираните проекти, подпомагащи изпълнението на приоритетите на ОПР.

Б. Методи за анализ на събраната документация:

- Експертна оценка, въз основа на която са изведени обобщените резултати от оценката;
- Качествен анализ за изследване на качеството на изпълнение на приоритетите и целите на плана и устойчивостта на постигнатите резултати и формулиране на изводи и препоръки за разработване на ПИРО на Община Бобов дол за периода 2021-2027 г.
- Факторен анализ за определяне на две групи фактори: 1) които към момента влияят върху изпълнението; и 2) които ще оказват въздействие в бъдеще.

2. Източници на данни и информация

Основните източници на информация за последващата оценка на ОПР включват:

Документи на ЕС:

- Стратегия „Европа 2020";
- Териториален дневен ред на ЕС 2020;
- Стратегическа рамка на Европейската комисия за периода 2014-2020 г.;

- Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на съвета от 17 декември 2013 година за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета;
- „The resource for the evaluation of Socio-Economic Development (EVALSED).

Национални и регионални документи:

- Методически указания за разработване на национална стратегия за регионално развитие (2012-2022 г.), регионални планове за развитие на районите ниво 2 (2014-2020 г.), областни стратегии за развитие (2014-2020 г.), общински планове за развитие (2014-2020 г.);
- Национална стратегия за регионално развитие 2012-2022 г.;
- Национална програма за развитие: България 2020;
- Национална програма за реформи: Стратегия „Европа 2020“;
- Национална концепция за пространствено развитие 2012-2025 г. и нейната актуализация;
- Оперативните програми за периода 2014-2020 година;
- Регионален план за развитие на Югозападен район от ниво 2 за периода 2014-2020 г.;
- Областна стратегия за развитие на Област Кюстендил 2014-2020 г.;
- Доклади от оценки на Регионален план за развитие на Югозападен район за периода 2014-2020 г. и Областна стратегия за развитие на Област Кюстендил за периода 2014-2020 г.;

Общински документи:

- Общински план за развитие на Община Бобов дол 2014-2020 г.;
- Междинна оценка на Общински план за развитие на Община Бобов дол 2014-2020 г.;

- Годишни доклади за наблюдение на изпълнението на Общинския план за развитие на Община Бобов дол 2014-2020 г.;
- Секторни стратегии и програми на общината;
- Справки, доклади и отчети на Община Бобов дол.

Източници на статистическа информация:

- Текуща статистика на НСИ;
- Официални данни от преброяването на населението и жилищния фонд през 2011 г.;
- Официални страници на Управляващите органи (УО) на оперативните програми;
- Информационна система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на ЕС в България (ИСУН 2020).

3. Използвани критерии за последваща оценка

Методическият инструментариум на ПО включва използването на определени критерии за оценка, които характеризират качеството на резултатите при изпълнението на ОПР на Община Бобов дол 2014-2020 г.:

- Постигнати резултати, въздействие и цялостна ефективност на изпълнението на ОПР, в т.ч. устойчивост на постигнатите резултати;
- Ефективно и ефикасно използване на ресурсите за развитие на територията на общината;
- Административна, политическа и социална ангажираност, административен и институционален капацитет за реализация на приоритетите и целите на ОПР.

Отчетени са също и ***общите критерии за оценка на качеството*** на плановия документ, които са независими от момента на неговото оценяване:

Таблица 1 Критерии за оценка на ОПР

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА	ОПРЕДЕЛЕНИЕ
Ефективност	Постигнатите резултати водят ли до изпълнение на поставените цели?
Ефикасност	Съответстват ли вложените материални, човешки и финансови ресурси на постигнатите резултати?
Полезност	Постигнатите резултати и вложените ресурси отговарят ли на поставените цели?
Устойчивост	Въздействието на постигнатите резултати стабилно ли е във времето?

Източник: EVALSED: The resource for the evaluation of Socio-Economic Development, September 2013

Последващата оценка обхваща времевия период 2014-2020 г., като анализите, констатациите и експертните преценки се отнасят както до тенденции или ключови и характерни за периода факти и данни, така и за измерване степента на изпълнение на всяка конкретна цел и мярка от плана.

При разработване на доклада за последващата оценка са отчетени изискванията за:

- съответствие с нуждите на ПО;
- достоверни данни;
- подходящ обхват;
- качествен анализ;
- измерими резултати;
- безпристрастни изводи;
- принос за разработване на ПИРО на Община Бобов дол 2021-2027 г.

III. ПРЕГЛЕД НА ПРЕДХОДНИ ОЦЕНКИ НА ПЛАНА

1. Междинна оценка на ОПР на Община Бобов дол 2014-2020 г.

Междинната оценка на ОПР на Община Бобов дол 2014-2020 г. е извършена през м. октомври 2017 г. в съответствие с чл. 33, т. 1 от ЗРР, процесът на оценяване е включвал следните компоненти:

- оценка на първоначалните резултати от изпълнението;
- анализ на текущото изпълнение на стратегическите цели и приоритети;
- отчитане на актуалните стойности на индикаторите;
- оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси;
- обобщени изводи за изпълнението на ОПР;
- изводи и препоръки за изпълнението на ОПР.

Основните изводи и препоръки от проведената междинна оценка са:

Основни изводи:

- Наблюдава се значителен общ брой отчетени проекти и инициативи до края на 2016 г. Голяма част от тях обаче създават впечатление, че са част от по-големи проекти;
- Отчетен е дисбаланс между изпълнението на различни приоритети;
- Два приоритета имат финансово изпълнение над 24%;
- По един приоритет не е отчетен прогрес;
- Индикаторите, измерващи изпълнението на стратегическа цел 1, показват преизпълнение на почти всички стойности;
- Две от трите стратегически цели са постигнали финансово изпълнение над 15%;
- Индикаторите, измерващи изпълнението на стратегическа цел 2, показват известен напредък по постигането им;
- Някои от индикаторите, следящи изпълнението на стратегическа цел 3, не позволяват отчитане на напредък по нея;

- От предоставените данни е видно, че общината подхожда отговорно при детайлното отчитане на изпълнението на ОПР чрез годишни доклади.

Основни препоръки за изпълнението на ОПР до края на 2020 г.:

- Препоръчва се актуализация на ОПР на община Бобов дол за периода 2014-2020, в която да бъдат отразени бележките от междинната оценка;
- С оглед финалния етап по приемането на Общия устройствен план на (ОУП) Община Бобов дол и спазване разпоредбите на чл. 13 от ЗРР, че *„общинският план за развитие определя средносрочните цели и приоритети за развитието на общината* ***в съответствие с*** *областната стратегия за развитие и* ***общия устройствен план на общината****“* и чл. 32 от Правилника за прилагане на ЗРР, според който ОПР се актуализира *„при съществени промени в секторни стратегии и програми, влияещи върху изпълнението на общинския план за развитие“,* се препоръчва актуализация на ОПР на Община Бобов дол, която да вземе предвид и предвижданията за устройственото развитие на територията, направени в ОУП;
- При актуализацията е препоръчително да се извърши приоритизация на проектите, което да спомогне за балансираното изпълнение на ОПР и разходване на публичния ресурс за реализацията на плана. Това е особено важно за приоритетите, чието изпълнение в момента е на много ниско равнище;
- Необходима е сериозна промяна в системата за наблюдения и оценка на плана и в частност индикаторите, за да може през 2021 г. изпълнението на ОПР да бъде отчетено безпристрастно и обективно. Това ще спомогне и за по-доброто текущо отчитане на прогреса чрез годишните доклади за изпълнението на плана;
- Препоръчва се промяна в т.нар. „стратегическа рамка“ на плана с цел оптимизация съдържанието на приоритетите – специфични цели, мерки, проекти/инициативи;
- По отношение на управлението на ОПР, може да се отправи препоръка за

разработване на годишни планове за действие по звена и дирекции, които задължително съдържат раздел с проекти/инициативи с принос към ОПР. Също така в актуализацията на ОПР по-подробно може да бъде разписана система за набиране на информация относно реализираните частни проекти, имащи отношение към ОПР.

IV. ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПР НА ОБЩИНА БОБОВ ДОЛ 2014-2020 г.

1. Съответствие на структурата и съдържанието на ОПР със законовите изисквания

ОПР на Община Бобов дол е разработен в съответствие с изискванията на Закона за регионалното развитие на Република България и действащата към този момент подзаконова нормативна уредба:

- Наредба за критериите и показателите за определяне на районите за целенасочено въздействие (Обн. ДВ. бр.64 от 23 Юли 2004 г., отм. ДВ. бр. 70 от 7 Август 2020 г.);
- Методически указания за разработване на Национална стратегия за регионално развитие на Република България (2012-2022), Регионални планове за развитие на районите от ниво 2 (2014-2020), Областни стратегии за развитие (2014-2020) и Общински планове за развитие (2014-2020), одобрени със Заповед No РД-02-14-2402/22.11.2011 г. на Министъра на регионалното развитие и благоустройството;
- Други приложими подзаконови нормативни актове.

Формулираните в Общинският план за развитие стратегически приоритети, цели и мерки са съгласувани с тези, дефинирани в Областната стратегия за развитие на Област Кюстендил 2014-2020 г., Регионалния план за развитие на Югозападния регион за планиране 2014-2020 г., Националната стратегия за регионално развитие на Р. България за периода 2012-2022 г., както и с регламентите на ЕС относно Структурните фондове и Кохезионния фонд.

В съответствие с горепосочените нормативни изисквания и стратегически и планови документи, структурата на ОПР 2014 - 2020 г. на Община Бобов дол съдържа общо десет раздела, в т.ч. част с Приложения. Първият раздел описва ролята, значението и предпоставките за разработване на ОПР. Вторият раздел представя структурата на ОПР. Аналитичната част, която е представена в трети раздел е разработена в девет основни точки, които включват:

- Анализ на природно-ресурсния потенциална Община Бобов дол;
- Конкурентоспособност на икономиката;

- Земеделие;
- Горско стопанство;
- Услуги;
- Анализ на тенденциите и процесите в социалната сфера;
- Инфраструктурно развитие, свързаност и достъпност на територията;
- Екологично състояние на общината;
- Управление и административен капацитет.

В раздел 4 е представен SWOT извършеният анализ, е в пети раздел е описана стратегията за развитие на Община Бобов дол. В раздел 6 е представена индикативна финансова таблица. В раздел 7 се съдържа системата от индикатори и действията за наблюдение и оценка, а в раздел 8 е описана подробно системата за наблюдение, актуализация и оценка. Дейностите по прилагане на принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност са представени в раздел 9, а в раздел 10 са включени приложенията към ОПР.

При анализ на структурата и съдържанието на ОПР на Община Бобов дол за периода 2014-2020 г. за съответствие с изискванията на Закона за регионално развитие е видно, че документът не следват изцяло съдържанието посочено в чл. 13, ал. 2 и и Методическите указания на МРРБ за разработване на стратегически документи за периода 2014-2020 г.

Таблица 2 Съответствие на структурата на ОПР на Община Бобов дол с изискванията на чл. 13, ал. 2 на ЗРР и Методическите указания на МРРБ за разработване на стратегически документи за периода 2014-2020 г.

№	Изискване	ОПР 2014-2020
1.	Анализ на икономическото и социалното развитие на общината	НЕПЪЛНО
2.	Целите и приоритетите за развитие на общината за определен период	ДА
3.	Индикативна финансова таблица, обобщаваща необходимите ресурси за реализация на плана	ДА
4.	Индикаторите за наблюдението и оценката на плана	НЕПЪЛНО
5.	Необходимите действия по наблюдението, оценката и актуализацията на плана	ДА

№	Изискване	ОПР 2014-2020
6.	Описание на необходимите действия за прилагане принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност	**НЕПЪЛНО**
7.	Програма за реализация на общинския план за развитие, с която се конкретизират проектите за неговото изпълнение, съответните финансови ресурси и звената за изпълнение на проектите	**НЕПЪЛНО**
8.	Предварителната оценка на плана	**ДА**

Източник: ЗРР, чл. 13, ал. 2 и Методически указания на МРРБ

В ОПР на Община Бобов дол по четири от осемте задължителни точки в структурата и съдържанието на документа е налице непълна информация. По – долу е направен коментар по отношение на идентифицираните пропуски в контекста на извършваната последваща оценка.

Анализ на икономическото и социалното развитие на общината – констатирана е непълнота при описание на екологичните рискове в т. 8 „Екологично състояние на общината“.

При разработването на SWOT анализа (Раздел IV от ОПР) не са спазени в пълна степен изискванията на Методическите указания на МРРБ да се направят съответните изводи и да се посочат тенденциите за развитие на общината на базата на вътрешния й потенциал и условия за развитие.

Индикатори за наблюдението и оценката на плана – както е констатирано и при междинната оценка на ОПР:

- Индикаторите, измерващи изпълнението на стратегическа цел 1, показват преизпълнение на почти всички стойности;
- Индикаторите, измерващи изпълнението на стратегическа цел 2, показват известен напредък по постигането им;
- Някои от индикаторите, следящи изпълнението на стратегическа цел 3, не позволяват отчитане на напредък по нея.

Тези констатации водят до извода, че индикативните целеви стойности на избраните индикатори не са определени по начин, който да измерва реалното

изпълнение на поставените цели, приоритети и мерки. В актуализирания ОПР са променени както формулировката, така и индикативната целева стойност на някои от индикаторите за резултат.

Описание на необходимите действия за прилагане принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност – не е налице пълна информация относно изискванията на Методическите указания на МРРБ за:

- Фокусиране вниманието върху възможностите за изграждане на публично-частни партньорства и реализацията на проекти на тази основа в публичния сектор, насочени към подобряване на услугите, предоставяни на гражданите и бизнеса; и
- Разясняване на необходимостта и значението на стратегическото планиране на развитието на общината за повишаване ефикасността на публичните разходи и осигуряването на по-голяма добавена стойност за общината.

Програма за реализация на ОПР на Община Бобов дол – не са посочени индикаторите за конкретни продукти и резултати, свързани с постигането на оперативните цели, планираните мерки и отделните проекти, които ще бъдат използвани като база в общата система от индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението на съответните приоритети и цели на плана.

През 2017 г. е изготвена Междинна оценка на Общинския план за развитие, в рамките на която е направена оценка на степента на достигане на формулираните цели, приоритети и мерки, заложени в ОПР, оценка на първоначалните резултати от изпълнението на ОПР и оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси. Междинната оценка е основание **за актуализация и усъвършенстване на ОПР** и създава условия и предпоставки за подобряване качеството на ОПР и превръщането му в действен инструмент за устойчиво развитие на Община Бобов дол.

През 2018 г. въз основа на изготвената междинна оценка, е извършена актуализация на Общинския план за развитие на Община Бобов дол за периода 2014-2020 г.

2. Оценка на изпълнението на целите и приоритетите на ОПР

Оценката на изпълнението на приоритетите, целите и мерките в ОПР на Община Бобов дол 2014 – 2020 г. е извършена в два аспекта:

- Оценка на изпълнението на заложените мерки и дейности/проекти за изпълнение на ОПР;
- Оценка на степента на постижение на целите на ОПР.

Оценката в този раздел е извършена въз основа на следните източници на информация:

- Справка от Информационната система за управление и наблюдение (ИСУН) за проектите на територията на общината;
- Резултати от Междинната оценка на изпълнението на ОПР на Община Бобов дол за периода 2014-2020 г.;
- Годишни доклади за наблюдение на изпълнението на ОПР (2016-2019 г.).

2.1. Оценка на изпълнението на заложените мерки и дейности за изпълнение на ОПР

ОПР на Община Бобов дол се изпълнява според индикативната финансова таблица към плана и програмата му за реализация. Те представляват своеобразен график за реализация на дейностите и проектите, включени в плана и служат за основа за оценка на реализацията на заложените в ОПР мерки и дейности.

Според наличната информация за реализираните проекти на територията на общината, може да се направи изводът, че липсва координираност между отделните предвидени/реализирани инициативи. Това от една страна се дължи на факта, че времевата рамка на по-голямата част от проектите включени в програмата към ОПР обхваща целия период 2014-2020 г., а от друга страна на обстоятелството, че процедурите, по които общинската администрация кандидатства с проекти, са силно зависими от периодите, в които те се отварят за подаване на проектни предложения. Това не дава възможност на общинската администрация да приоритизира и подреди във времето конкретните проекти.

За целите на оценката, мерките са групирани на база % на изпълнение спрямо планирания индикативен бюджет, използвайки следната скала:

Преизпълнено	над 100 % от планирания индикативен бюджет
Отлично изпълнение	75-100 % от планирания индикативен бюджет
Много добро изпълнение	50-75 % от планирания индикативен бюджет
Добро изпълнение	25-50 % от планирания индикативен бюджет
Слабо изпълнение	до 25 % от планирания индикативен бюджет
Неизпълнено	Неизпълнено

Обобщени данни за степента на изпълнение на заложените мерки и дейности в ОПР по приоритети е представена на таблицата по-долу.

Таблица 3 Обобщени данни за степента на изпълнение на заложените мерки и дейности в ОПР за периода 2014-2020 г.

Приоритет	Бр. мерки общо	Преизпълнено	Отлично изпълнение	Много добро изпълнение	Добро изпълнение	Слабо изпълнение	Неизпълнено
		> 100 %	75-100 %	50-75 %	25-50 %	0- 25 %	---
П 1.1.	9	3	---	---	---	4	2
П 1.2.	5	2	---	---	---	1	2
П 2.1.	10	2	---	1	1	1	5
П 2.2.	6	1	---	---	---	2	3
П 2.3.	6	1	---	1	---	1	3
П 3.1.	5	1	---	---	1	1	2
П 3.2.	1	---	---	---	---	---	1
П 3.3.	4	---	---	---	---	1	3

От таблицата могат да се направят следните констатации:

- Най-голям брой преизпълнени мерки (3) има по Приоритет 1.1. „Постигане на интелигентен икономически растеж, създаване на благоприятна среда за инвестиции, развитие на МСП и модернизация на земеделските производства“, а най-голям брой неизпълнени мерки (5) има по Приоритет 2.1. „Развитие и модернизация на инфраструктурата и създаване на качествена жизнена среда в общината“;

- Изпълнението на останалите мерките по всички приоритети се оценява на „слабо“, като изключение правят само: Приоритет 2.1. „Развитие и модернизация на инфраструктурата и създаване на качествена жизнена среда в общината“ с една мярка с „много добро изпълнение“ и една мярка с „добро изпълнение“, Приоритет 2.3. „Ефективно управление на природните ресурси и опазване на околната среда“ с една мярка с „много добро изпълнение“ и Приоритет 3.1. „Подобряване качеството на публичните услуги и информираността на граждани и бизнес“ с една мярка с „добро изпълнение“;
- Броят на мерките между отделните приоритети е неравномерно разпределен, като най-много мерки имат Приоритет 2.1. – 10 и Приоритет 1.1. – 9, докато Приоритет 3.1. съдържа само една мярка.

Тези констатации водят до следните изводи:

- Приоритетите и мерките, заложени в ОПР на Община Бобов дол за периода 2014-2020 г. са с широк обхват в стремежа си да покрият всички аспекти на социално-икономическото и екологично развитие. В резултат, голяма част от мерките остават без реализация, а други бележат висока степен на преизпълнение (особено тези, свързани с изграждане на инфраструктура и социални услуги);
- Слабото изпълнение и неизпълнението на по-голямата част от мерките е индикация за прекалено амбициозна програма за реализация в сравнително кратък срок, за програмиране на мерки без перспектива за изпълнение или за невъзможност за оползотворяване на възможностите за финансиране от отделните източници;
- Изпълнението на разнородни по вид мерки и дейности, без ясна координация помежду им не водят до желаните резултати за постигане на устойчиво развитие в отделните социално-икономически аспекти на общинската територия.

2.2. Оценка на изпълнението на целите на ОПР

Стратегическата рамка на ОПР на Община Бобов дол за периода 2014-2020 г. включва: визия, 3 стратегически цели, 8 основни приоритета, 19 специфични цели и 46 мерки, като обхваща всички публични сфери на местно развитие, които допринасят за подобряване качеството на живот – от техническа инфраструктура през бизнес среда, социални дейности, култура и образование до публични услуги.

В Общината са разработвани годишни доклади за изпълнението на ОПР за годините от 2016 до 2019, въз основа на които е направена обобщена оценка на финансовото изпълнение на заложената стратегическа рамка, като оценката е направено отново въз основа на описаната по-горе скала.

Резултатите от оценката са представени в таблицата по-долу:

Таблица 4 Обобщени данни за степента на изпълнение по цели и приоритети на ОПР за периода 2014-2020 г.

Стратегическа цел/Приоритет/Специфична цел/Мярка/Проект		Индикативна стойност (хил.лв.)	Финансово изпълнение към 2016 г. (хил. лв.)	Финансово изпълнение към 2017 г. (хил. лв.)	Финансово изпълнение към 2018 г. (хил. лв.)	Финансово изпълнение към 2019 г. (хил. лв.)	Финансово изпълнение към 2020 г. (хил. лв.) с натрупване	% на изпълнение	Оценка на изпълнението
СЦ 1	Постигане на интелигентен икономически растеж, създаване на благоприятна среда за инвестиции, развитие на МСП и модернизация на земеделските производства	23108.000	8805.736	315.399	480.324	1457.754	11059.213	48%	Добро изпълнение
П 1.1.	Постигане на икономически растеж чрез подобряване на бизнес средата, насърчаване на инвестициите, развитие туризма и повишаване качеството на човешкия ресурс в общината	17443.000	5027.033	0.000	87.683	617.344	5732.060	33%	Добро изпълнение
СпЦ 1.1.1.	Повишаване конкурентоспособността на местната икономика и стимулиране икономическата активност на частния сектор и малките и средни предприятия в общината	9310.000	3917.682	0.000	0.000	0.000	3917.682	42%	Добро изпълнение
СпЦ 1.1.2.	Подпомагане развитието на устойчиви форми на туризъм и опазване на културното наследство	7603.000	433.685	0.000	16.210	34.890	484.785	6%	Слабо изпълнение
СпЦ 1.1.3.	Подобряване качеството на човешките ресурси и насърчаване на заетостта	530.000	675.666	0.000	71.473	582.454	1329.593	251%	Преизпълнено
П 1.2.	Стабилизиране, модернизиране и развитие на селското и горското стопанство	5665.000	3778.703	315.399	392.641	840.410	5327.153	94%	Отлично изпълнение
СпЦ 1.2.1.	Развитие на екологично селско стопанство и укрепване жизнеспособността на земеделските стопанства	3600.000	2196.081	0.000	0.000	0.000	2196.081	61%	Много добро изпълнение
СпЦ 1.2.2.	Изграждане на устойчиво и конкурентно горско стопанство	670.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0%	Неизпълнено
СпЦ 1.2.3.	Борба с ерозията, наводненията, пожарите, неблагоприятните климатични промени и вредителите	1395.000	1582.622	315.399	392.641	840.410	3131.072	224%	Преизпълнено

Стратегическа цел/Приоритет/Специфична цел/Мярка/Проект		Индикативна стойност (хил.лв.)	Финансово изпълнение към 2016 г. (хил. лв.)	Финансово изпълнение към 2017 г. (хил. лв.)	Финансово изпълнение към 2018 г. (хил. лв.)	Финансово изпълнение към 2019 г. (хил. лв.)	Финансово изпълнение към 2020 г. (хил. лв.) с натрупване	% на изпълнение	Оценка на изпълнението
СЦ 2	Повишаване привлекателността на община Бобов дол чрез интегрирано развитие на територията, рехабилитация на инфраструктурата и подобряване на околната среда в общината и качеството на живот на населението	66607.000	12524.594	852.057	623.107	1632.517	15632.275	23%	Слабо изпълнение
П 2.1.	Развитие и модернизация на инфраструктурата и създаване на качествена жизнена среда в общината	19010.000	9091.645	509.907	243.014	551.646	10396.212	55%	Много добро изпълнение
СпЦ 2.1.1.	Комплексно градско планиране	870.000	124.700	6.600	0.000	0.000	131.300	15%	Слабо изпълнение
СпЦ 2.1.2.	Подобряване състоянието на пътната инфраструктура и уличната мрежа	16430.000	6752.591	503.307	243.014	551.646	8050.558	49%	Добро изпълнение
СпЦ 2.1.3.	Повишаване на енергийната ефективност, чрез изграждане на алтернативни енергийни източници и обновяване на енергийната инфраструктура	1660.000	2214.354	0.000	0.000	0.000	2214.354	133%	Преизпълнено
СпЦ 2.1.4.	Обновяване и осъвременяване на съобщителната мрежа	50.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0%	Неизпълнено
П 2.2.	Повишаване на жизнения стандарт на населението в общината чрез подобряване на средата на живот, здравните, образователните и социалните услуги в общината	12047.000	801.731	97.444	327.134	975.772	2202.081	18%	Слабо изпълнение
СпЦ 2.2.1.	Подобряване средата на живот	5727.000	106.616	84.714	47.380	418.863	657.573	11%	Слабо изпълнение
СпЦ 2.2.2.	Обновяване на социалната и здравната инфраструктура и подобряване качеството на предоставяните от тях услуги	2600.000	660.573	0.000	279.754	556.909	1497.236	58%	Много добро изпълнение
СпЦ 2.2.3.	Инвестиции в образованието, уменията и ученето през целия живот	3720.000	34.542	12.730	0.000	0.000	47.272	1%	Слабо изпълнение
П 2.3.	Ефективно управление на природните ресурси и опазване на околната среда	35550.000	2631.218	244.706	52.959	105.099	3033.982	9%	Слабо изпълнение
СпЦ 2.3.1.	Изграждане и подобряване на екологичната инфраструктура и подобряване качествата на околната среда	35370.000	2631.218	244.706	52.959	105.099	3033.982	9%	Слабо изпълнение
СпЦ 2.3.2.	Опазване на околната среда и биоразнообразието	180.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0%	Неизпълнено

Стратегическа цел/Приоритет/Специфична цел/Мярка/Проект		Индикативна стойност (хил.лв.)	Финансово изпълнение към 2016 г. (хил. лв.)	Финансово изпълнение към 2017 г. (хил. лв.)	Финансово изпълнение към 2018 г. (хил. лв.)	Финансово изпълнение към 2019 г. (хил. лв.)	Финансово изпълнение към 2020 г. (хил. лв.) с натрупване	% на изпълнение	Оценка на изпълнението
СЦ 3	Добро управление и качествено административно обслужване чрез укрепване на институционалния капацитет на местно ниво	1582.000	99.444	55.888	59.740	125.639	340.711	22%	Слабо изпълнение
П 3.1.	Подобряване качеството на публичните услуги и информираността на граждани и бизнес	1122.000	75.536	55.888	59.740	125.639	316.803	28%	Добро изпълнение
СпЦ 3.1.1.	Благоустрояване на обекти на общественото обслужване и подобряване достъпа до основните административни услуги	1052.000	75.536	55.888	59.740	125.639	316.803	30%	Добро изпълнение
СпЦ 3.1.2.	Стратегическо планиране и обществено включване	70.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0%	Неизпълнено
П 3.2.	Укрепване на административния капацитет на общинска администрация Бобов дол	100.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0%	Неизпълнено
СпЦ 3.2.1.	Подобряване квалификацията на администрацията и обмена на добри практики	100.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0%	Неизпълнено
П 3.3.	Подпомагане изграждането на местно партньорство за развитие	360.000	23.908	0.000	0.000	0.000	23.908	7%	Слабо изпълнение
СпЦ 3.3.1.	Подобряване на координацията и взаимодействието между различните селищни места, междуобщинските партньорства, партньорството с бизнеса и гражданския сектор	360.000	23.908	0.000	0.000	0.000	23.908	7%	Слабо изпълнение
ОБЩО		91297.000	21429.774	1223.344	1163.171	3215.910	27032.199	30%	Добро изпълнение

От представената по-горе обобщена информация е констатирано следното:

- Стратегическа цел 1 „Постигане на интелигентен икономически растеж, създаване на благоприятна среда за инвестиции, развитие на МСП и модернизация на земеделските производства“ се оценява с „добро изпълнение“, докато останалите две стратегически цели – СЦ 2 „Повишаване привлекателността на община Бобов дол чрез интегрирано развитие на територията, рехабилитация на инфраструктурата и подобряване на околната среда в общината и качеството на живот на населението“ и СЦ 3 „Добро управление и качествено административно обслужване чрез укрепване на институционалния капацитет на местно ниво“ се оценяват със „слабо изпълнение“;
- За един от приоритетите изпълнението е „отлично“, за един – „много добро“, за 2 – „много добро“, за 3 – „слабо“, а един е оценен като „неизпълнен“;
- Изпълнението по специфични цели е както следва: 3 бележат преизпълнение, 2 – „много добро изпълнение“, 3 – „добро изпълнение“, 6 – „слабо изпълнение“ и 5 са с оценка „неизпълнено“;
- Общото изпълнение на ОПР на Община Бобов дол за периода 2014-2020 г. се оценява на „добро“, което обаче се дължи основно на преизпълнението по отделни мерки и специфични цели.

Изводите, които могат да бъдат направени по отношение изпълнението на целите на ОПР са следните:

- Поставените цели са твърде амбициозни и нереалистични за постигане в рамките на един планов период от 7 години;
- Недостатъчно ясните стратегически фокус и визия за развитие водят до спорадични дейности за разрешаване на проблемите, натрупвани с години, което на практика е непосилна задача за толкова кратък период от време;
- Разработената стратегическа рамка в съответствие с целите и приоритетите на национално ниво и ниво ЕС се стреми да обхване

всички аспекти на социално-икономическото и екологично развитие, но това води до изместване на фокуса от специфичните нужди и предизвикателства на общинската територия, респективно незадоволителни резултати;

- Планирането и прогнозирането на финансовите ресурси по отделните цели е по-скоро условно, несъобразено с реалните нужди на общината и възможностите за финансиране от различните източници, което води до незадоволително изпълнение на формулираната стратегическа рамка и значително преизпълнение по отделни специфични цели.

V. ОЦЕНКА НА СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ОПР ЗА ПЕРИОДА 2014-2020 г.

1. Оценка на резултатите от изпълнението на ОПР въз основа на индикатори за наблюдение

За оценка на социално-икономическото въздействие на плана върху икономическото, социалното и екологичното състояние на Община Бобов дол е предвидена система от индикатори, които отчитат какъв е напредъкът по изпълнението на целите на плана, как се изпълняват финансовите разчети, както и в каква степен са постигнати очакваните резултати на основа на реализираните проекти в рамките на отделните приоритети, цели и мерки.

В ОПР на Община Бобов дол за периода 2014-2020 г. са заложени 46 индикатори за резултат и 16 индикатори за въздействие. Оценката се фокусира върху анализа на системата от индикатори, чиито целеви стойности са отчетени в годишните доклади за наблюдение на изпълнението на Общинския план за развитие на Община Бобов дол 2014-2020 г., като отчетената информация обхваща периода 2013-2017 г. За последните три години от периода на действие на ОПР не е налична информация.

За целите на оценката, двата типа индикатори са групирани на база % на изпълнение спрямо заложените индикативни целеви стойности, използвайки следната скала:

Преизпълнено	над 100 % от заложената индикативна целева стойност
Отлично изпълнение	75-100 % от заложената индикативна целева стойност
Много добро изпълнение	50-75 % от заложената индикативна целева стойност
Добро изпълнение	25-50 % от заложената индикативна целева стойност
Слабо изпълнение	до 25 % от заложената индикативна целева стойност
Неизпълнено	Неизпълнено

1.1.Оценка на резултатите въз основа на индикаторите за резултат

Резултатите от извършената оценка на изпълнението на ОПР на Община Бобов дол за периода 2014-2020 г. въз основа на индикаторите за резултат са следните:

Таблица 5 Оценка на изпълнението на ОПР на Община Бобов дол за периода 2014-2020 г. въз основа на индикаторите за резултат

Индикатор за резултат	Мярка	Начална стойност	Целева стойност	Година				Общо за периода с натрупване	% изпълнение	Оценка
				2014	2015	2016	2017			
Приоритет 1.1: Постигане на икономически растеж чрез подобряване на бизнес средата, насърчаване на инвестициите, развитие туризма и повишаване качеството на човешкия ресурс в общината										
Брой изградени индустриални/ производствени зони	брой	0	1	0	0	0	0	0	0%	**Неизпълнено**
Брой създадени клъстери	брой	0	1	0	0	0	0	0	0%	**Неизпълнено**
Брой изградени технологични паркове/ бизнес инкубатори/ центрове за технологичен трансфер	брой	0	1	0	0	0	0	0	0%	**Неизпълнено**
Брой реконструирани/ модернизирани/ оборудвани МСП	брой	0	5	0	1	0	0	1	20%	**Слабо изпълнение**
Брой разработени програми за привличане на инвеститори	брой	0	1	0	0	0	0	0	0%	**Неизпълнено**
Брой участия на местни/национални/международни панаири и изложения	брой	0	3	0	0	0	0	0	0%	**Неизпълнено**
Брой изградени места за настаняване в общината	брой	0	7	0	1	0	0	1	14%	**Слабо изпълнение**
Изграден музей на възгледобива	брой	0	1	0	0	0	0	0	0%	**Неизпълнено**
Реставриран паметник "Пламъка"	брой	0	1	0	0	0	0	0	0%	**Неизпълнено**
Реализирани проекти за допълнителни мерки за бр. реконструкция и оборудване на Амфитеатър в гр. Бобов дол	брой	0	1	0	0	0	0	0	0%	**Неизпълнено**
Изградена туристическа инфраструктура /велоалеи, екопътеки и др./	брой	0	5	0	0	0	0	0	0%	**Неизпълнено**
Брой извършени маркетингови проучвания	брой	0	3	0	0	0	0	0	0%	**Неизпълнено**
Брой организирани културни събития и фестивали	брой	0	12				0	0	0%	**Неизпълнено**
Ремонтиран културен дом - гр. Бобов дол	брой	0	1	0	0	0	0	0	0%	**Неизпълнено**
Брой ремонтирани читалища	брой	0	10	0	1	0	0	1	10%	**Слабо изпълнение**
Реализирани програми/проекти за заетост	брой	x	10	2	2	2	2	8	80%	**Отлично изпълнение**

Индикатор за резултат	Мярка	Начална стойност	Целева стойност	Година				Общо за периода с натрупване	% изпълнение	Оценка
				2014	2015	2016	2017			
Приоритет 1.2: Стабилизиране, модернизиране и развитие на селското и горското стопанство										
Реализирани проекти за насърчаване изграждане/модернизиране на земеделски стопанства	брой	0	5	0	18	0	0	18	360%	**Преизпълнено**
Реализирани проекти за подпомагане развитието на земеделието и животновъдството, вкл. биологичното производство	брой	0	5	0	4	0	0	4	80%	**Отлично изпълнение**
Реализирани проекти за изграждане на устойчиво и конкурентно горско стопанства	брой	0	5	0	0	0	0	0	0%	**Неизпълнено**
Изграден пазар на производители	брой	0	1	0	0	0	0	0	0%	**Неизпълнено**
Реализирани проекти за борба с ерозията, наводненията, пожарите, неблагоприятните климатични промени и вредителите	брой	0	4	0	0	0	0	0	0%	**Неизпълнено**
Приоритет 2.1: Развитие и модернизация на инфраструктурата и създаване на качествена жизнена среда в общината										
Разработен Общ устройствен план	брой	0	1	0	0	0	1	1	100%	**Отлично изпълнение**
Разработен подземен кадастър	брой	0	1	0	0	0	0	0	0%	**Неизпълнено**
Рехабилитирани общински пътища	км	0	31	0	8,138	0	0	0	0%	**Неизпълнено**
Рехабилитирани улици	км	0	113	0	0,87	0	0	0	0%	**Неизпълнено**
Разширена и реконструирана водопроводна мрежа	км	0	82	0	0	0	0	0	0%	**Неизпълнено**
Разширена и реконструирана канализационна мрежа мрежа	км	0	113	0	14,958	0	0	0	0%	**Неизпълнено**
Изградена ПСОВ	брой	0	1	0	0	0	0	0	0%	**Неизпълнено**
Изградени ВЕИ	брой	0	5	0	0	0	0	0	0%	**Неизпълнено**

Индикатор за резултат	Мярка	Начална стойност	Целева стойност	Година				Общо за периода с натрупване	% изпълнение	Оценка
				2014	2015	2016	2017			
Приоритет 2.2: Повишаване на жизнения стандарт на населението в общината чрез подобряване на средата на живот, здравните, образователните и социалните услуги в общината										
Изградени/обновени спортни съоръжения	брой	0	3	0	0	0	0	0	0%	**Неизпълнено**
Изградени спортни площадки	брой	0	2	0	0	0	0	0	0%	**Неизпълнено**
Изграден парк	брой	0	1	0	1	0	0	1	100%	**Отлично изпълнение**
Брой образователни заведения с обновена инфраструктура	брой	0	3	0	0	0	0	0	0%	**Неизпълнено**
Изградена система за компостиране и сепарираща инстарация	брой	0	1	0	0	0	0	0	0%	**Неизпълнено**
Брой обновени детски ясли/детски градини	брой	0	3	0	0	0	0	0	0%	**Неизпълнено**
Брой обновени социални заведения	брой	0	1	0	0	0	0	0	0%	**Неизпълнено**
Приоритет 3.1: Подобряване качеството на публичните услуги и информираността на граждани и бизнес										
Брой реконструирани обществени сгради	брой	0	4	0	0	0	0	0	0%	**Неизпълнено**
Брой електронни административни услуги	брой	8	10	0	0	0	0	0	0%	**Неизпълнено**
Брой проекти за реклама и публичност на общинските инициативи	брой	0	10	0	0	0	0	0	0%	**Неизпълнено**
Приоритет 3.2: Укрепване на административния капацитет на общинска администрация Бобов дол										
Обучени общински служители	%	x	90					0	0%	**Неизпълнено**
Приоритет 3.3: Подпомагане изграждането на местно партньорство за развитие										
Брой реализирани проекти за трансгранично и междурегионално сътрудничество	брой	x	5	1	0	0	1	2	40%	**Добро изпълнение**
Създадена МИГ	брой	0	1	0	0	0	1	1	100%	**Отлично изпълнение**

От представената по-горе обобщена информация е констатирано следното:

- По Приоритет 1.1. „Постигане на икономически растеж чрез подобряване на бизнес средата, насърчаване на инвестициите, развитие туризма и повишаване качеството на човешкия ресурс в общината“ от общо 19 индикатора за резултат един е с „отлично изпълнение“, три са със „слабо изпълнение“ и останалите 15 са неизпълнени;
- По Приоритет 1.2. „Стабилизиране, модернизиране и развитие на селското и горското стопанство“ от общо 5 индикатора за резултат един е преизпълнен, един е с „отлично изпълнение“ и останалите три са неизпълнени;
- По Приоритет 2.1. „Развитие и модернизация на инфраструктурата и създаване на качествена жизнена среда в общината“ от общо 8 индикатора за резултат един е с „отлично изпълнение“, а останалите 7 са неизпълнени;
- По Приоритет 2.2. „Повишаване на жизнения стандарт на населението в общината чрез подобряване на средата на живот, здравните, образователните и социалните услуги в общината“ от общо 7 индикатора за резултат един е с „отлично изпълнение“, а останалите 6 са неизпълнени;
- По Приоритет 3.1. „Подобряване качеството на публичните услуги и информираността на граждани и бизнес“ от общо 3 индикатора за резултат всички са неизпълнени;
- По Приоритет 3.2. „Укрепване на административния капацитет на общинска администрация Бобов дол“ единственият индикатор за резултат е неизпълнен;
- По Приоритет 3.3. „Подпомагане изграждането на местно партньорство за развитие“ от общо два индикатора за резултат един е с „отлично изпълнение“ и един е с „добро изпълнение“.

Изводите, които могат да бъдат направени по отношение изпълнението на индикаторите за резултат са следните:

- За целите на измерването на изпълнението по отделните приоритети е налице дисбаланс в броя на индикаторите – по Приоритет 1.1. техният брой е 19, като по Приоритет 3.2. – само един. Това на практика компрометира обективността на оценката за напредъка на изпълнението въз основа на индикаторите за резултат;
- Поради големия брой индикатори, за които е отчетено неизпълнение, може да се направи заключение, че същите, заедно с техните индикативни целеви стойности не са заложени реалистично;
- За целите на събиране на информация са използвани различни източници, от които информацията не е или е частично публична, което води до невъзможност за събиране на достатъчно надеждни периодични данни за обективна оценка на постигнатия напредък по изпълнението на ОПР.

1.2.Оценка на резултатите въз основа на индикаторите за въздействие

Резултатите от извършената оценка на изпълнението на ОПР на Община Бобов дол за периода 2014-2020 г. въз основа на индикаторите за въздействие са следните:

Таблица 6 Оценка на изпълнението на ОПР на Община Бобов дол за периода 2014-2020 г. въз основа на индикаторите за въздействие

Индикатор за въздействие	Мярка	Начална стойност	Целева стойност	Година					Общо за периода с натрупване	% изпълнение	Оценка
				2013	2014	2015	2016	2017			
Стратегическа цел 1. „Постигане на интелигентен икономически растеж, създаване на благоприятна среда за инвестиции, развитие на МСП и модернизация на земеделските производства“											
РДМА	хил. лв.	1620	3600	1537	2891	3616	1671	1607	2264.4	63%	**Много добро изпълнение**
ПДМА	хил. лв.	16529	20000	5728	10073	34638	13287	19071	16559.4	83%	**Отлично изпълнение**
Коефициент на икономическа активност	%	39.56%	55%	0	0	0	0	0	0	0%	**Неизпълнено**
Увеличаване броя напредприятията в нефинансовия сектор	брой	195	215	197	189	191	184	195	191.2	89%	**Отлично изпълнение**
Приходи от хотериерство и ресторантьорство	хил. лв.	371	480	239	681	592		621	533.25	111%	**Преизпълнено**
Приходи от сектор селско, горско и рибно стопанство	хил. лв.	2435	3500	1841	2936	3135		4237	3037.25	87%	**Отлично изпълнение**
Стратегическа цел 2. „Повишаване привлекателността на община Бобов дол чрез интегрирано развитие на територията, рехабилитация на инфраструктурата и подобряване на околната среда в общината и качеството на живот на населението"											
Механичен прираст (2013 г.)	‰	-15.7	7	0	0	0	0	0	0	0%	**Неизпълнено**
Рехабилитирана улична и пътна общинска мрежа	км	0	145	0	0	0	9.008	0	9.008	6%	**Слабо изпълнение**
Равнище на безработица (2013 г.)	%	18.53	15	0	0	0	0	0	0	0%	**Неизпълнено**
Естествен прираст	%	-143	-130	0	0	0	0	0	0	0%	**Неизпълнено**
Дял на лицата със завършено висше образование	%	6,24%	10%	0	0	6.24%	6.24%	6.24%	0%	0%	**Неизпълнено**
Дял на лицата със завършено средно образование	%	46.29%	55%	0	0	46.29%	46.29%	46.29%	0%	0%	**Неизпълнено**
Обхват на децата в детските ясли (2013 г.)	%	1 4 .4	20%	0	0	0	0	0	0	0%	**Неизпълнено**
Стратегическа цел 3. „Добро управление и качествено административно обслужване чрез укрепване на институционалния капацитет на местно ниво“											
Електронни услуги, предоставяни от Общината	бр.	x	3	0	0	0	0	0	0	0%	**Неизпълнено**
Реализирани съвместни проекти с бизнес, институционални партньори и др.	бр.	x	5	0	0	0	0	0	0	0%	**Неизпълнено**
Изготвени въпросници за проучване на общественото мнение относно качеството на услугите, предоставяни от Общината	бр.	x	3	0	0	0	0	0	0	0%	**Неизпълнено**

От представената по-горе обобщена информация е констатирано следното:

- По СЦ 1. „Постигане на интелигентен икономически растеж, създаване на благоприятна среда за инвестиции, развитие на МСП и модернизация на земеделските производства“ от общо 6 индикатора за въздействие един е преизпълнен, три са с „отлично изпълнение“, един с „много добро изпълнение и един е неизпълнен;
- По СЦ 2. „Повишаване привлекателността на община Бобов дол чрез интегрирано развитие на територията, рехабилитация на инфраструктурата и подобряване на околната среда в общината и качеството на живот на населението" от общо 7 индикатора за въздействие един е със „слабо изпълнение“, а останалите 6 са неизпълнени;
- По СЦ 3. „Добро управление и качествено административно обслужване чрез укрепване на институционалния капацитет на местно ниво“ от общо 3 индикатора за въздействие, всички са неизпълнени.

Изводите, които могат да бъдат направени по отношение изпълнението на индикаторите за въздействие са следните:

- За целите на измерването на изпълнението е налице сравнително оптимално разпределение на броя на индикаторите за въздействие между отделните стратегически цели;
- Поради големия брой индикатори, за които е отчетено неизпълнение, може да се направи заключение, че същите, заедно с техните индикативни целеви стойности не са заложени реалистично;
- Голяма част от статистическата информация от НСИ, която служи за отчитане постигането на индикаторите за въздействие не е налична на общинско ниво, което води до невъзможност за

извършване на реална оценка на изпълнение на ОПР въз основа на индикаторите за въздействие.

2. Оценка на резултатите от изпълнението на ОПР въз основа на изпълнени проекти/дейности

Значителна част от дейностите и мерките в ОПР се реализират в резултат на финансиране чрез проекти по ОП и други донорски програми. Съгласно годишните доклади за наблюдение изпълнението на ОПР, общината е реализирала следните проекти/дейности:

Реализирани проекти/дейности
П 1.1. Постигане на икономически растеж чрез подобряване на бизнес средата, насърчаване на инвестициите, развитие туризма и повишаване качеството на човешкия ресурс в общината
Регионална програма за заетост - срок на изпълнение 03.06.2019 г. до 30.11.2019 г. ; общ работник 4 бр.
„Помощ за пенсиониране" – срок на изпълнение 20.08.2018 г. до 19.08.2020 г.
Проект „Работа" - срок на изпълнение 07.06.2018 г. до 04.07.2019 година (портиер и общ работник, 8лица); срок на изпълнение 17.09.2018 г. до 16.09.2019 г., специалист активиране - 1 бр.
Проект „Обучение и заетост за младите хора" – срок на изпълнение 10.12.2018 г. до 09.12.2020 г., длъжности – портиер и чистач/хигиенист 2 лица
Проект „Обучения и заетост" – срок на изпълнение: 21.01.2019 г. до 19.04.2021 г. – (25.02.2019 г. до 14.03.2021 г. – 6 лица 27.03.2019 г. до 19.04.2021 г. – 10 лица), длъжности – портиер и чистач/хигиенист
НП „Заетост и обучение на хора с трайни увреждания" – срок на изпълнение 02.10.2017 г. до 01.10.2019 г., длъжности – портиер 1 лице
Реконструкция и изграждане на съпътстваща инфраструктура и укрепване и облагородяване на терени и прилежащи пространства около туристически обекти, вкл. църкви в общината (църква в с. Голема Фуча и др. села в общината)
П 2.1. Развитие и модернизация на инфраструктурата и създаване на качествена жизнена среда в общината
Почистване на 320 м от коритото на река „Връчва" в урбанизираната територия на гр. Бобов дол
Дейности на основание чл. 141 от Закона за водите, във връзка със спазване на изискванията за техническа и безопасна експлоатация на 12 броя язовири и на съоръженията към тях на територията на Община Бобов дол
„Аварийно възстановяване на участък от улица „Станке Димитров" между о.т.48 и о.т.49 в село Мламолово, чрез изграждане на анкерирана стоманобетонна стена, стеничка с ригола и канавка, село Мламолово"
Окастряне на дървета, изсичане на храсти и почистване на банкета от трева по четвъртокласната общинска пътна мрежа, стопанисвана от община Бобов

Реализирани проекти/дейности
дол
„Основен ремонт на общинска инфраструктура (улична мрежа и съоръжения към тях) на територията на Община Бобов дол за 2019 г., чрез полагане на бетонова настилка“
Основен и текущ ремонт на тротоари на територията на град Бобов дол за 2019 г.
Полагане на хоризонтална маркировка на ул. „Георги Димитров”, ул. „Негулица”, част от пътища III-623, III-602 в гр. Бобов дол
„Ремонт чрез полагане на асфалтова настилка на улици в населените места на Община Бобов дол, както следва: гр. Бобов дол - ул. “Пролет”, ул. „Дунав”, ул. „Йорданка Николова“, ул. „Георги Димитров“, ул. „Негулица“, ул. „Димитър Благоев“, ул. „Свети Спас“, ул. „Стефан Стамболов, ул. „Дружба“, ул. „Никола Вапцаров“; с. Долистово – ул. с о.т.110-109-74-72-67-64-63, ул. с о.т.65-56-57-84-86-46-88-95, ул. с о.т. 87-80-75, ул. с о.т. 47-29“
Доставка на 1 брой ремарке с оборудване за изкърпване на асфалтова настилка-инфраред технология за нуждите на община Бобов дол, ОП „ЧОБ“
Основен ремонт на ул"Елин Пелин" с. Мламолово
Основен ремонт чрез бетониране на ул. "Шипка" с. Мламолово
Основен ремонт на улици с о.т. 102 -133-124 -118-112 в село Голема Фуча
Основен ремонт на ул. "Ела" и ул. "Бор" с. Мламолово
Основен ремонт чрез обаластряване на ул. "Цаган", Бобов дол
Основен ремонт на ул. "Димитър Благоев"
Основен ремонт на отводнителна канавка с. Горна Козница
Основен ремонт на отводнителна канавка с. Новоселяне
П 2.2. Повишаване на жизнения стандарт на населението в общината чрез подобряване на средата на живот, здравните, образователните и социалните услуги в общината
Основен ремонт на спортна зала по борба - гр. Бобов дол
Изграждане на кът за отдих на кръстовище ул. "Г. Димитров" - Бобов дол
„Благоустрояване на площадно пространство пред читалище „Просвета 1903“, кв. „Христо Ботев“, гр. Бобов дол
Изграждане на детска площадка в с. Мало село
Изграждане на детска площадка в кв. "Южен" - Бобов дол
Възстановяване на детска площадка на ул. "Свилен Русев" - гр. Бобов дол
Основен ремонт на алеи в градски парк - Бобов дол
Основен ремонт на: стълби и алея от кв. „Христо Ботев“ до кв. „Миньор“, гр. Бобов дол; стълби от ул. „Иван Вазов“ до ул. „Свилен Русев“ – ул. „Дружба“; Алея от ул. „Никола Вапцаров" – срещу „Кюстендилска вода“ ЕООД клон Бобов дол“
Основен ремонт на сградата на гробищен парк с. Мала фуча
Основен ремонт на сгради в гробищни паркове - с. Долистово, с. Мало село и с. Шатрово

Реализирани проекти/дейности
Основен ремонт на сгради в гробищни паркове - с. Големо село и Мламолово
Рехабилитация, почистване, озеленяване и зацветяване на междублоковите пространства и площади в населените места в общината
Предоставяне на услугата социален асистент, домашен помощник и лични асистенти – 65 трудови договори
Приготвяне на храна за нуждите на ДСП Бобов дол
Провеждане на обучения и супервизии на експерти за интегрирани здравно-социални услуги за повишаване на квалификацията им и подобряване на качеството на предлаганите интегрирани почасови услуги в домашна среда по проект: „Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания в Община Бобов дол и Община Сапарева баня”
Подобряване условията за живот на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от населението и други групи в неравностойно положение
„Доставка на нов лек автомобил за нуждите на Община Бобов дол за транспортно обезпечаване по проект №BG05M9OP001-2.040-0087 „Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания в Община Бобов дол и Община Сапарева баня”
П 2.3. Ефективно управление на природните ресурси и опазване на околната среда
Придобиване на контейнери за битови отпадъци - 10 бр.
Транспорт на неопасни битови отпадъци от площадка в землището на гр. Бобов дол до инсталация за преработка на смесени битови отпадъци, гр. София
П 3.1. Подобряване качеството на публичните услуги и информираността на граждани и бизнес
Абонамент за ползване на компютърно правно- информационна система „Сиела“
Абонаментна поддръжка на програмен продукт „Актопис“
Следгаранционна поддръжка на системата MKAD for WINDOWS V3.00
Право на ползване и абонаментно поддържане на програмни продукти
Придобиване на преносими компютри
Придобиване на компютри ДХА
Придобиване на лазерно многофункционално устройство
Придобиване на генератор за ток
Поддръжка на „Профил на купувача“
Предоставяне на рекламна услуга, програмно време, рекламно време и т.н.
Изработка, доставка и монтаж на информационни пана за билборд 6 броя“, осигуряващи информираност за финансовата подкрепа на ЕЗФРСР
Изработка, доставка и монтаж на информационна табела и билборд

Съгласно ИСУН, Община Бобов дол е бенефициент на следните проекти, финансирани по линия на оперативните програми в периода 2014-2020 г.:

Таблица 7 Проекти на Община Бобов дол, финансирани от оперативните програми в периода 2014-2020 г.

Наименование на проекта / Описание	Стойност на проекта	Статус на проекта
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014–2020 г.		
„Живот в достойна среда“	498 381,71 BGN реално изплатени суми: 472 949,71 BGN	приключен
„Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания в община Бобов дол и община Сапарева баня“ Процедура: BG05M9OP001-2.101 „Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания – Компонент 3“	148 785,00 BGN реално изплатени суми: 138 976,64 BGN	приключен
„Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания в община Бобов дол и община Сапарева баня“ Процедура: BG05M9OP001-2.103 „Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания – Компонент 4“	64 824,48 BGN реално изплатени суми: 12 964,90 BGN	в изпълнение до 11.03.2021 г.
„Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания в община Бобов дол и община Сапарева баня“ Процедура: BG05M9OP001-2.040 „Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания – Компонент 2“	183 494,96 BGN реално изплатени суми: 175 995,46 BGN	приключен
Програма за развитие на селските райони 2014–2020 г.		

Наименование на проекта / Описание	Стойност на проекта	Статус на проекта
Проект №10/07/2/0/00411 „Реконструкция, оборудване и обзавеждане на сградата на ОДЗ „Дружба“, кв. Миньор, гр. Бобов дол“	Оторизирана сума 1 503 406,48 BGN	приключен
„Изграждане на мултифункционална спортна площадка за обществено ползване на територията на град Бобов дол, кадастрални данни УПИ X, КВ. 49 по плана на град Бобов дол“	95 730,25 BGN реално изплатени суми: 95 180,25 BGN	приключен
„Реконструкция и/или рехабилитация на съществуващи улици – улица „Васил Демиревски“, улица „Св. Св. Кирил и Методий“, улица „Цар Самуил“, тротоари и съоръжения и принадлежностите към тях на територията на гр. Бобов дол“	954 723,82 BGN	**в изпълнение до 28.05.2022 г.**
Оперативна програма „Околна среда“ 2014–2020 г.		
„Рекултивация на общинско сметище – град Бобов дол“	878 304,76 BGN	**в изпълнение до 04.06.2022 г.**
„Проектиране и изграждане на инсталация за компостиране и инсталация за предварително третиране на битови отпадъци за общините Дупница, Бобов дол и Сапарева баня“ Бенефициент: община Дупница	11 317 350,00 BGN	**в изпълнение до 20.02.2023 г.**
Програма за трансгранично сътрудничество Interreg - ИПП България - Северна Македония за 2014 - 2020 г. по линия на Инструмента за предприсъединителна помощ		
Проект № CB006.1.12.042 „Common actions for flood prevention in the cross-border region“ („Общи действия за предотвратяване на наводнения в трансграничния регион“), Проектен партньор 2 - Община Бобов дол	413 121,62 BGN	приключен
Програма за трансгранично сътрудничество Interreg - ИПП България - Сърбия 2014 - 2020 г. по линия на Инструмента за предприсъединителна помощ		

Наименование на проекта / Описание	Стойност на проекта	Статус на проекта
Проект №CB007.2.32.199 „EMBRACE NATURE“, Проектен партньор 2 - Община Бобов дол	464 034,36 BGN	**в изпълнение**
Проект № CB007.2.13.173 „Folklore in cross-border region - key to European cultural identity“ Проектен партньор 2 - Община Бобов дол	148 448,46 BGN	**в изпълнение**
Механизъм за свързване на Европа (MCE) WiFi4EU		
Споразумение № INEA/CEF/WiFi4EU/ 1-2019/001809-002327 за отпускане на безвъзмездни средства в рамките на механизма за свързване на Европа (MCE): WiFi4EU	29 337,45 BGN	приключен

Източник: Данни от община Бобов дол

**Забележка: Общината е партньор по проекта, а не директен бенефициент*

Въз основа на информацията, обобщена по-горе, могат да бъдат направени следните изводи:

- Община Бобов дол е реализирала сравнително малък брой проекти в периода 2014-2020 г., като по-голямата част от тях представляват текущи дейности, свързани с обезпечаване на функциите на общината, произтичащи от ЗМСМА;
- Реализираните проекти/дейности са по-скоро насочени към временно решаване на текущи проблеми, отколкото за устойчиво справяне с предизвикателствата, постигане на социално-икономическо развитие и по-чиста околна среда в съответствие с дългосрочните цели на ЕС;
- Финансираните проекти/дейности са без ясна координация и взаимообвързаност помежду си, като са оползотворени наличните възможности за финансиране, но без възможност за реален принос към реализиране на общата визия за развитие на Община Бобов дол за периода 2014-2020 г.

VI. ОЦЕНКА НА ЕФЕКТИВНОСТТА И ЕФИКАСНОСТТА НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ РЕСУРСИ

1. Финансова осигуреност на ОПР

Ресурсното осигуряване на средствата при реализацията на мерките в Общинския план за развитие на Община Бобов дол се осъществява чрез Програмата за реализация и нейната актуализация, където е посочено индикативното разпределение на финансовите средства по видове източници, в т.ч.:

- Общински бюджет;
- Фондове на ЕС и други финансиращи програми;
- Частни инвестиции;
- Централен бюджет.

В Програмата за реализация на ОПР са разписани необходимите финансови средства за постигането на всички мерки, цели и приоритети и техните източници. Експертната оценка в този раздел се базира на аналитичния преглед и на обобщените резултати от изпълнените проекти и дейности в периода, обхванат от последващата оценка, финансирани със средства от бюджета на общината, структурните фондове на ЕС и други източници. На базата на набраната и анализирана информация от отчетите за касовото изпълнение на бюджета на Община Бобов дол, информация от ИСУН и информация от общинската администрация е извършено съпоставяне с планираните финансови средства по съответните приоритети, залегнали в плана.

Относителният дял на планираните средства по приоритети на ОПР на Община Бобов дол за периода 2014-2020 г., показва концентрация на ресурси в един от неговите приоритети – *П 2.3. Ефективно управление на природните ресурси и опазване на околната среда*, където са алокирани 39,2% от общия ресурс за изпълнение на плана за целия период. С втори по тежест относителен дял са *П 2.1 Развитие и модернизация на инфраструктурата и създаване на качествена жизнена среда в общината* – 20,4% и *П 1.1. Постигане на икономически растеж чрез подобряване на бизнес средата, насърчаване на*

инвестициите, развитие туризма и повишаване качеството на човешкия ресурс в общината – 19,2%. На трето място се нарежда П 2.2. Повишаване на жизнения стандарт на населението в общината чрез подобряване на средата на живот, здравните, образователните и социалните услуги в общината с 13,3% относителен дял от общия финансов ресурс. Към останалите 4 приоритета са разпределени между 0,1% (П 3.2.) и 6,2% (П 1.2.).

Фигура 1 Структура на планираните средства по приоритети на ОПР спрямо общия размер

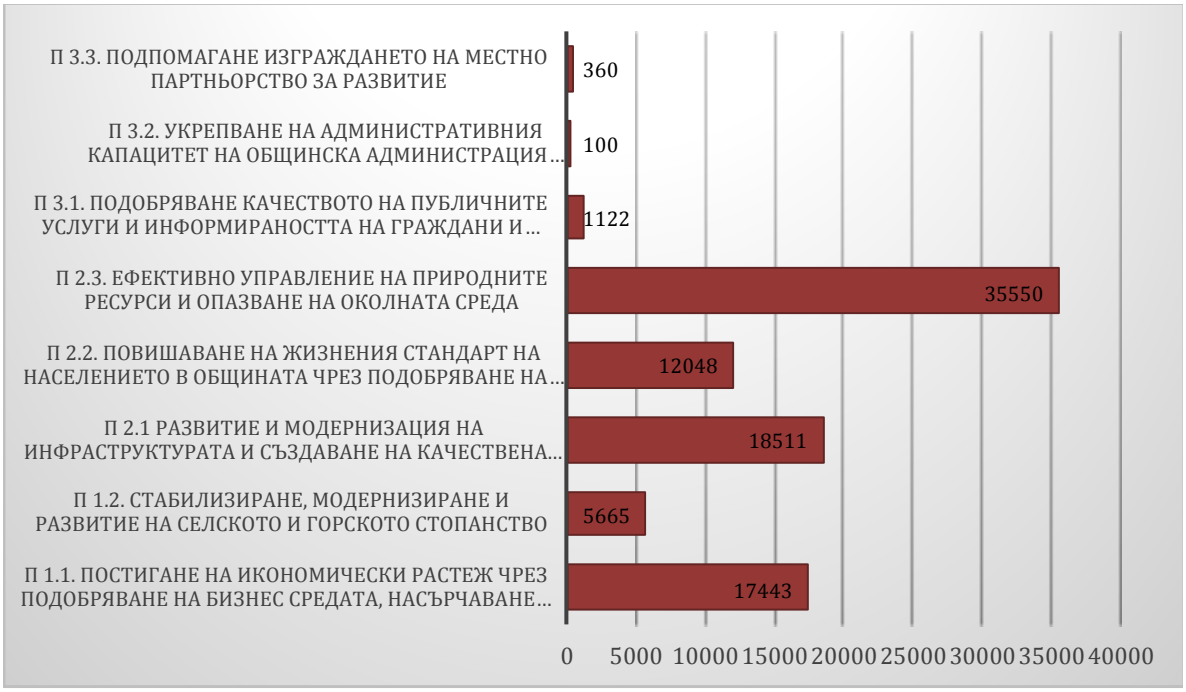

Източник: Програма за реализация на ОПР 2014-2020 г.

Към момента на извършване на последващата оценка се регистрира съответствие в голяма степен между планираната и реализираната структура за един от осемте приоритета – П 1.2. (94%). За П 2.1. се отчита много добро финансово изпълнение (55%). П 1.1. и П 3.1. са с добро финансово изпълнение (съответно 33% и 28%), П 2.2., П 2.3. и П 3.3. са със слабо финансово изпълнение (съответно 18%, 9% и 7%), а неизпълнен изцяло е П 3.2.

Резултатите от оценката на финансово изпълнение по отделните приоритети е показана в следващата таблица.

Таблица 8 Индикативен размер на планираните средства по приоритети за периода 2014-2020 г. и % на изпълнение на инд. бюджет

Приоритет		Индикативна стойност (хил.лв.)	Финансово изпълнение към 2020 г. (хил. лв.) с натрупване	% на изпълнение	Оценка на изпълнението
П 1.1.	Постигане на икономически растеж чрез подобряване на бизнес средата, насърчаване на инвестициите, развитие туризма и повишаване качеството на човешкия ресурс в общината	17443.000	5732.060	33%	Добро изпълнение
П 1.2.	Стабилизиране, модернизиране и развитие на селското и горското стопанство	5665.000	5327.153	94%	Отлично изпълнение
П 2.1.	Развитие и модернизация на инфраструктурата и създаване на качествена жизнена среда в общината	19010.000	10396.212	55%	Много добро изпълнение
П 2.2.	Повишаване на жизнения стандарт на населението в общината чрез подобряване на средата на живот, здравните, образователните и социалните услуги в общината	12047.000	2202.081	18%	Слабо изпълнение
П 2.3.	Ефективно управление на природните ресурси и опазване на околната среда	35550.000	3033.982	9%	Слабо изпълнение
П 3.1.	Подобряване качеството на публичните услуги и информираността на граждани и бизнес	1122.000	316.803	28%	Добро изпълнение
П 3.2.	Укрепване на административния капацитет на общинска администрация Бобов дол	100.000	0.000	0%	Неизпълнено
П 3.3.	Подпомагане изграждането на местно партньорство за развитие	360.000	23.908	7%	Слабо изпълнение

Източник: Програма за реализация на ОПР 2014-2020 г. и оценка на изпълнението

Анализът показва, че към края на плановия период общото изпълнение на индикативния финансов план към ОПР е **30 %** от планираното, което се оценява като **добро изпълнение** съгласно приетата скала за оценка.

Констатираните по-горе несъответствия в голяма степен отразяват:

- Възможностите за финансиране на проекти на Община Бобов дол по линия на СКФ на ЕС, които не са били известни към момента на разработване на плана;
- Трудностите, породени от финансово-икономическата криза започнала в края плановия период в резултат от пандемията COVID-19;
- Включването в ОПР на проекти/мерки, чието изпълнение не зависи от общинската администрация и местната власт;
- Включването в ОПР на проекти/мерки, изпълнението на които зависи от общината, но за които няма реален източник на финансиране през референтния период.

2. Източници на финансиране на ОПР за периода 2014-2020 г.

Основните източници на финансиране на ОПР за периода 2014-2020 г. са представени на графиката по-долу. Видно от нея е, че основният инструмент за изпълнението на ОПР за референтния период са средствата привлечени по линия на оперативните програми, финансирани от СКФ, с относителен дял от 86%. Останалите три източника на финансиране имат значително по-малък относителен дял: общински бюджет с 8%, частни инвестиции с 4% и държавен бюджет с 2%.

От представената информация може да се направи изводът, че индикативният финансов ресурс не е разпределен коректно по източници на финансиране, тъй като само по линия на фондовете, финансиране от ЕС, съ-финансирането от държавния бюджет е минимум 15%, което не е коректно отразено в Програмата за реализация на ОПР.

Фигура 2 Източници на финансиране на ОПР за периода 2014-2020 г.

Източник: Програма за реализация на ОПР 2014-2020 г.

Основна слабост във финансовото планиране на ресурсите за изпълнение на ОПР е залагането основно на европейското финансиране, което принципно следва да се явява допълващо съгласно принципа за допълняемост на фондовете на ЕС. Това на практика поставя ограничения за привличане на повече частни инвестиции, но същевременно е и единственият голям източник на финансиране предвид социално-икономическото състояние на общината.

3. Оценка на база на изпълнението на бюджета на Община Бобов дол за периода 2014-2020 г.

Съгласно отчетите за касовото изпълнение на бюджета на Община Бобов дол за периода 2014-2020 г. е изчислена структурата на разходите за референтния програмен период. На интернет страницата на общината е налична информация за годините 2015, 2017, 2018 и 2019, а за годините 2014, 2016 и 2020 г. са заложени стойности на база на осреднени разходи за годините, за които са налице данни.

Резултатите от извършения анализ са представени както следва:

Фигура 3 Структура на разходите в бюджета на Община Бобов дол за периода 2014-2020 г.

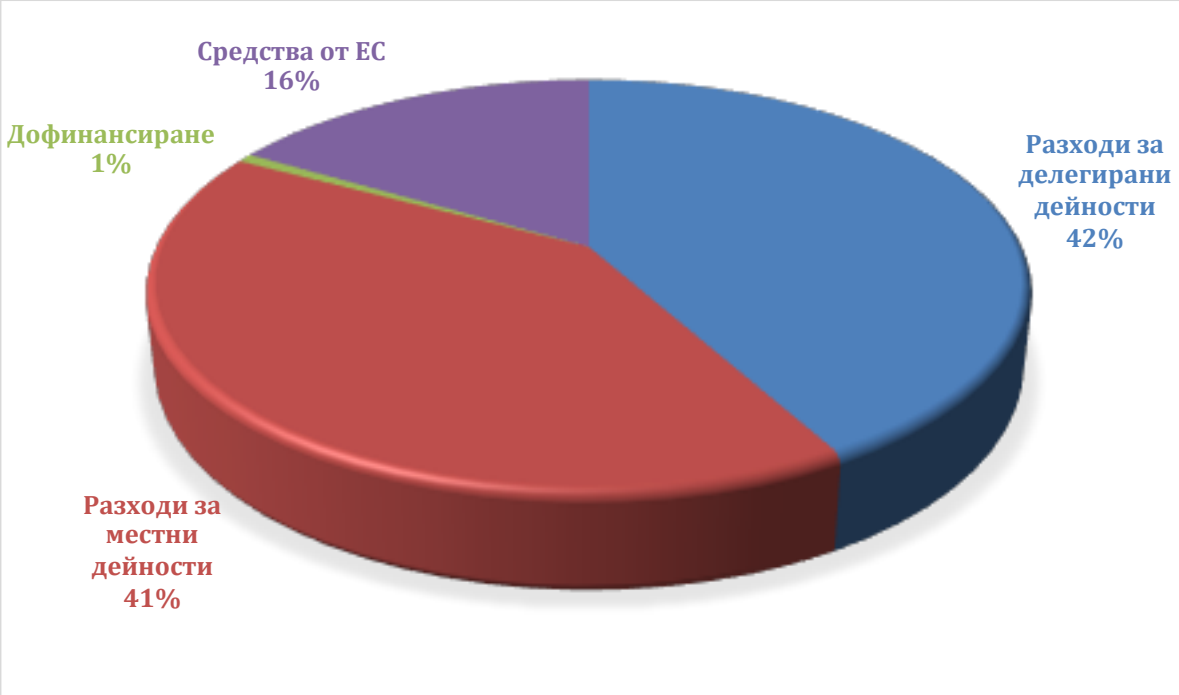

Източник: Отчети за касовото изпълнение на бюджета на Община Бобов дол

Общата стойност на извършените разходи от Община Бобов дол за периода 2014-2020 г. възлиза на ~90,8 млн. лв., което кореспондира като стойност на общия индикативен финансов ресурс, заложен в ОПР (90,799 млн. лв.).

В резултат, могат да бъдат направени следните изводи:

- Размерът на финансовия ресурс, на който може да разчита Община Бобов дол за програмния период 2014-2020 г. е сравнително коректно прогнозиран;
- Част от разходите за делегирани дейности и местни дейности не са извършени за мерки, заложени в ОПР, което е и причина за изпълнение на програмата за неговата реализация на ниво от 30%;
- Предвид частичното изпълнение на целите и приоритетите на ОПР, ефективността и ефикасността на разходите не са в оптимални граници.

VII. ОСНОВНИ ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ

1. Основни изводи от последващата оценка

В резултат на извършената последваща оценка на Общинския план за развитие на Община Бобов дол за периода 2014-2020 г., направените изводи могат да бъдат обобщени както следва:

Елемент на оценка на ОПР 2014-2020 г.	*Изводи*
Структура и съдържание на ОПР със законовите изисквания	• Формулираните в Общинският план за развитие стратегически приоритети, цели и мерки са съгласувани с тези, дефинирани в Областната стратегия за развитие на Област Кюстендил 2014-2020 г., Регионалния план за развитие на Югозападния регион за планиране 2014-2020 г., Националната стратегия за регионално развитие на Р. България за периода 2012-2022 г., както и с регламентите на ЕС относно Структурните фондове и Кохезионния фонд; • При анализ на структурата и съдържанието на ОПР на Община Бобов дол за периода 2014-2020 г. за съответствие с изискванията на Закона за регионално развитие е констатирано, че документът не следват изцяло съдържанието посочено в чл. 13, ал. 2 и Методическите указания на МРРБ за разработване на стратегически документи за периода 2014-2020 г.
Оценка на изпълнението на целите и приоритетите	• Приоритетите и мерките, заложени в ОПР на Община Бобов дол за периода 2014-2020 г. са с широк обхват в стремежа си да покрият всички аспекти на социално-икономическото и екологично развитие. В резултат, голяма част от мерките остават без реализация, а други бележат висока степен на преизпълнение (особено тези, свързани с изграждане на инфраструктура и социални услуги); • Слабото изпълнение и неизпълнението на по-голямата част от мерките е индикация за прекалено амбициозна програма за реализация в сравнително кратък срок, за програмиране на мерки без перспектива за изпълнение или за невъзможност за оползотворяване на възможностите за финансиране от отделните източници; • Изпълнението на разнородни по вид мерки и дейности, без ясна координация помежду им не водят до желаните резултати за постигане на устойчиво развитие в отделните социално-икономически аспекти на общинската

Елемент на оценка на ОПР 2014-2020 г.	*Изводи*
	територия; • Поставените цели са твърде амбициозни и нереалистични за постигане в рамките на един планов период от 7 години; • Недостатъчно ясните стратегически фокус и визия за развитие водят до спорадични дейности за разрешаване на проблемите, натрупвани с години, което на практика е непосилна задача за толкова кратък период от време; • Разработената стратегическа рамка в съответствие с целите и приоритетите на национално ниво и ниво ЕС се стреми да обхване всички аспекти на социално-икономическото и екологично развитие, но това води до изместване на фокуса от специфичните нужди и предизвикателства на общинската територия, респективно незадоволителни резултати; • Планирането и прогнозирането на финансовите ресурси по отделните цели е по-скоро условно, несъобразено с реалните нужди на общината и възможностите за финансиране от различните източници, което води до незадоволително изпълнение на формулираната стратегическа рамка и значително преизпълнение по отделни специфични цели.
Оценка на резултатите от изпълнението на ОПР въз основа на индикатори за наблюдение	• За целите на измерването на изпълнението по отделните приоритети е налице дисбаланс в броя на индикаторите – по Приоритет 1.1. техният брой е 19, като по Приоритет 3.2. – само един. Това на практика компрометира обективността на оценката за напредъка на изпълнението въз основа на индикаторите за резултат; • За целите на измерването на изпълнението е налице сравнително оптимално разпределение на броя на индикаторите за въздействие между отделните стратегически цели; • Поради големия брой индикатори, за които е отчетено неизпълнение, може да се направи заключение, че същите, заедно с техните индикативни целеви стойности не са заложени реалистично; • За целите на събиране на информация са използвани различни източници, от които информацията не е или е частично публична, което води до невъзможност за събиране на достатъчно надеждни периодични данни за обективна оценка на постигнатия напредък по

Елемент на оценка на ОПР 2014-2020 г.	*Изводи*
	изпълнението на ОПР.
Оценка на резултатите от изпълнението на ОПР въз основа на изпълнени проекти/дейности	• Община Бобов дол е реализирала сравнително малък брой проекти в периода 2014-2020 г., като по-голямата част от тях представляват текущи дейности, свързани с обезпечаване на функциите на общината, произтичащи от ЗМСМА; • Реализираните проекти/дейности са по-скоро насочени към временно решаване на текущи проблеми, отколкото за устойчиво справяне с предизвикателствата, постигане на социално-икономическо развитие и по-чиста околна среда в съответствие с дългосрочните цели на ЕС; • Финансираните проекти/дейности са без ясна координация и взаимообвързаност помежду си, като са оползотворени наличните възможности за финансиране, но без възможност за реален принос към реализиране на общата визия за развитие на Община Бобов дол за периода 2014-2020 г.
Финансова осигуреност	• Към края на плановия период общото изпълнение на индикативния финансов план към ОПР е **30 %** от планираното, което се оценява като **добро изпълнение** съгласно приетата скала за оценка; • В рамките на програмния период 2014- 2020 г. са възникнали възможности за финансиране на проекти на Община Бобов дол по линия на СКФ на ЕС, които не са били известни към момента на разработване на плана; • По време на изпълнение на ОПР са възникнали трудности, породени от финансово-икономическата криза започнала в края плановия период в резултат от пандемията COVID-19; • В ОПР са включени проекти/мерки, чието изпълнение не зависи от общинската администрация и местната власт; • В ОПР са включени проекти/мерки, изпълнението на които зависи от общината, но за които няма реален източник на финансиране през референтния период.
Източници на финансиране на ОПР	• Индикативният финансов ресурс не е разпределен коректно по източници на финансиране, тъй като само по линия на фондовете, финансиране от ЕС, съ-финансирането от държавния бюджет е минимум 15%, което не е коректно отразено в Програмата за реализация на ОПР;

Елемент на оценка на ОПР 2014-2020 г.	*Изводи*
	• Основна слабост във финансовото планиране на ресурсите за изпълнение на ОПР е залагането основно на европейското финансиране, което поставя ограничения за привличане на повече частни инвестиции, но същевременно е и единственият голям източник на финансиране предвид социално-икономическото състояние на общината.
Оценка на база на изпълнението на бюджета на Община Бобов дол за периода 2014-2020 г.	• Размерът на финансовия ресурс, на който може да разчита Община Бобов дол за програмния период 2014-2020 г. е сравнително коректно прогнозиран; • Част от разходите за делегирани дейности и местни дейности не са извършени за мерки, заложени в ОПР, което е и причина за изпълнение на програмата за неговата реализация на ниво от 30%; • Предвид частичното изпълнение на целите и приоритетите на ОПР, ефективността и ефикасността на разходите не са в оптимални граници.

2. Препоръки за разработване на ПИРО на Община Бобов дол за периода 2021-2027 г.

В резултат на извършената последваща оценка на Общинския план за развитие на Община Бобов дол за периода 2014-2020 г. могат да се отправят следните препоръки за разработване на Плана за интегрирано развитие на общината (ПИРО) за периода 2021-2027 г.:

Елемент на ПИРО 2021-2027 г.	*Препоръки*
Структура и съдържание на ПИРО със законовите изисквания	• Формулираните в ПИРО стратегически приоритети, цели и мерки следва да съответстват на тези, дефинирани в Териториалната стратегия за развитие на ЮЗР 2021-2027 г., Споразумението за партньорство, програмите и регламентите на ЕС за новия програмен период, както и с другите приложими стратегически документи от по-високо йерархично ниво; • Документът трябва да е в съответствие с изискванията на приложимото законодателство (ЗРР и ППЗРР, а както и с Методическите указания на МРРБ за разработване на

Елемент на ПИРО 2021-2027 г.	*Препоръки*
	стратегически документи за периода 2021-2027 г.
Цели и приоритети	• Приоритетите и мерките, които следва да бъдат заложени в ПИРО на Община Бобов дол за периода 2021-2027 г. следва да бъдат прецизирани, реалистични и съобразени с реалната възможност за тяхната реализация с оглед отчитане на тяхното изпълнение; • Програмата за реализация следва да бъде изготвена на база на реалистични срокове за изпълнение на заложените приоритети и мерки; • Мерките и дейностите по отделните приоритети трябва да са координирани помежду си и да водят до желаните резултати за постигане на устойчиво развитие в отделните социално-икономически аспекти на общинската територия; • Да се избягва поставянето на твърде амбициозни и нереалистични цели за постигане в рамките на един планов период от 7 години; • Необходими са ясни стратегически фокус и визия за развитие, които да водят до конкретни и координирани дейности за разрешаване на проблемите; • Стратегическа рамка следва да бъде разработена с фокус върху специфичните нужди и предизвикателства на общинската територия; • Планирането и прогнозирането на финансовите ресурси по отделните цели следва да е съобразено с реалните нужди на общината и възможностите за финансиране от различните източници.
Индикатори за наблюдение	• За целите на измерването на изпълнението по отделните приоритети следва да се разработи такава система от индикатори, която да позволява обективност на оценката за напредъка на изпълнението; • С оглед реалното отчитане на постигнатия напредък на ПИРО в рамките на референтния период е необходимо залагането на реалистични индикативни стойности на индикаторите, като се определят източници на информация за тяхното отчитане, които да са публично-достъпни и достоверни.
Проекти/дейности	• Проектите/дейностите, които се залагат в ПИРО следва да са насочени към устойчиво справяне с предизвикателствата, постигане на социално-икономическо развитие и по-чиста околна среда в съответствие с дългосрочните цели на ЕС;

Елемент на ПИРО 2021-2027 г.	*Препоръки*
	• Проектите/дейностите следва да имат ясна координация и взаимообвързаност помежду си, като оползотворяват наличните възможности за финансиране, с реален принос към реализиране на общата визия за развитие на Община Бобов дол за периода 2021-2027 г.
Финансова осигуреност	• Следва да се отчете факта, че по време на изпълнение на ПИРО е възможно възникването на трудности от различен характер, които следва да бъдат отчетени при разработване на програмата за реализация и финансовия план; • В ПИРО следва да бъдат включени проекти/мерки, за които има реален източник на финансиране през референтния период.
Източници на финансиране на ОПР	• Индикативният финансов ресурс следва да бъде разпределен коректно по източници на финансиране в съответствие с възможностите за осигуряване на финансов ресурс; • Финансовото планиране на ресурсите за изпълнение на ПИРО следва да не поставя ограничения за привличане на повече частни инвестиции.
Ефективност и ефикасност на разходите	• Стратегическата рамка на ПИРО, заедно с финансовия план за неговата реализация следва да бъдат разработени в съответствие с принципа за ефективност и ефикасност на разходите.

Последваща оценка на Общински план за развитие на Община Бобов дол за периода 2014-2020 г.

Документ			Преглед/Одобрение	
Версия	**Дата**	**Статус**	**Дата**	**Статус**
1.1	18.10.2021 г.	Окончателен		Одобрен

КОНТАКТИ

Изпълнител: Регионплан ЕООД
Законен представител: д-р Косьо Стойчев
Адрес: гр. София, бул. Акад. Стефан Младенов № 88
www.regioplan.biz

СПИСЪК НА ЕКСПЕРТЕН ЕКИП НА ИЗПЪЛНИТЕЛЯ

КЛЮЧОВИ ЕКСПЕРТИ	
доц. д-р Косьо Стойчев	Ръководител на експертния екип
д-р Веселина Господинова	Експерт „Стратегическо планиране и оценки”
гл. ас. д-р Миглена Клисарова	Експерт „Планиране на териториални системи”